

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, în privința inculpatului

***Pârțu Nicolae Toader**, născut la
01 mai 1999 în s. Gribova, r-nul Drochia, locuitor al s.
Petreni, r-nul Drochia, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

<i>Termenul de examinare a cauzei</i>	<i>23 decembrie 2014 – 19 martie 2015,</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>09 aprilie – 24 iunie 2015,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>02 septembrie – 02 decembrie 2015.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 19 martie 2015, Pârțu Nicolae a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru minori, începând din 19 martie 2015.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Melentii Andrei, dar în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

De la Pârțu N. și Melentii A. s-a încasat în beneficiul părții vătămate Cebotari Viorica prejudiciul material în mărime de 10.500 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 01 noiembrie 2014, aproximativ orele 04.00, Melentii A., fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, fiind în înțelegere prealabilă cu minorul Pârțu N., din inițiativa ultimului, aflându-se pe o stradă în s. Gribova, r-nul Drochia, i-au aplicat mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului lui Marușevici V., cerându-i banii. Primind răspuns că banii se află la concubina lui, Cebotari V., inculpații au luat un topor din gospodăria lui Pârțu N. au ajuns-o din urmă, i-au aplicat lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de excoriații ale feței și bărbiei, ce se califică ca vătămări corporale neînsemnate, după ce, amenințându-o cu toporul, i-au sustras în mod deschis bani în sumă de 10.500 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, că vinovăția lui a fost dovedită totalmente prin probele administrate pe caz, acțiunile lui fiind încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, ca tâlhărie, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul s-a căit, a săvârșit infracțiunea în timpul minoratului, anterior nu a fost condamnat, este caracterizat negativ, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin izolare de societate.

3. Avocatul Ion Vangheli a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelantul a invocat că la aplicarea pedepsei instanța nu a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a colaborat cu organele de drept în vederea descoperii infracțiunii, nu are antecedente penale, este minor – circumstanță considerată excepțională conform art. 79 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, apelul a fost admis, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Pârțu Nicolae a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f), 70 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 5 ani.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, aplicând pedeapsa greșit individualizată în raport cu prevederile legii.

Inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei, închisoarea fiind una dintre cele mai grave pedepse și se aplică când corectarea și reeducarea condamnatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

Instanța nu a ținut cont de utilitatea implementării normelor și valorilor justiției restaurative, străduința de a resocializa persoana, fiind una dintre cele mai eficiente metode de restaurare a relațiilor sociale afectate prin infracțiune.

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 39 din 22 noiembrie 2004 "Cu privire la practica judiciară în cauzele privind minorii", pct. 19, la adoptarea sentinței în cauza minorului, pe lângă chestiunile enunțate în art. 385 Cod de procedură penală, urmează să fie soluționate și alte chestiuni prevăzute de art. 485 Cod de procedură penală. Este necesar de examinat posibilitatea liberării de pedeapsă penală în conformitate cu dispozițiile art. 93 Cod penal sau suspendarea condiționată a executării pedepsei în conformitate cu dispozițiile art. 90 Cod penal.

Astfel, urmează să se întreprindă toate măsurile prevăzute de lege pentru a aplica inculpatului minor pedeapsa nonprivativă de libertate sau pentru a-i stabili o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege.

Instanța de fond, în sentință a făcut referire la minoratul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii însă nu a dat deplină eficiență circumstanțelor date la aplicarea pedepsei or, în condițiile date, minoratul inculpatului prezintă o circumstanță excepțională, ce permite aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și poate servi ca temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, și de a-i suspenda condiționat executarea pedepsei stabilite inculpatului, acordându-i o șansă de a se corija și educa.

Instanța de apel, luând în considerație circumstanțele cauzei, că inculpatul a recunoscut vina, nu are antecedente penale, intenționează să repare prejudiciul cauzat părții vătămate, a comis o infracțiune fiind minor a concluzionat că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare, fiind posibilă aplicarea în privința lui a prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă.

Impedimente legale pentru aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal nu sunt, stabilirea unui termen mai mare de probă va disciplina inculpatul și va contribui la atingerea scopului pedepsei penale.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că prezența circumstanțelor la care s-a referit instanța de apel și anume, minoratul inculpatului, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, în coraport cu circumstanțele cauzei sunt insuficiente pentru a concluziona că corectarea inculpatului poate avea loc în condiții nonprivative de libertate.

Instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Comiterea infracțiunii în timpul minoratului, lipsa antecedentelor penale și căința sinceră a inculpatului fără ca ultimul să restituie în mod solidar prejudiciul cauzat prin infracțiune, comisă de doi minori de sex masculin asupra unei persoane de sex feminin, prin aplicarea loviturilor și amenințarea cu toporul în loc public în

vederea acaparării bunurilor ce nu le aparțin, nu pot prevala la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Circumstanțele invocate și reținute de instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului nu îndreptățesc fapta comisă de ultimul, prin participație și nu pot genera aplicarea unei pedepse neechitabile, ținând cont că în urma acțiunilor inculpatului, partea vătămată a avut de suferit fizic, psihic și material, iar inculpatul nu și-a cerut scuze de la ea.

La aplicarea pedepsei nu s-a luat în calcul poziția părții vătămate iar aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării închisorii indică la ineficiența legii penale în raport cu restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane ce duce la neatingerea scopului pedepsei penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul procurorului (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concrete, clar definite și critici asupra circumstanțelor expres invocate în descriptivul deciziei contestate privind practica judiciară și normele de drept speciale ce vizează individualizarea pedepsei în cazul inculpaților minori, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 și 90 Cod penal, 485 alin. (1) Cod de procedură penală, pct. 19 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 39 din 22 noiembrie 2004 ”Cu privire la practica judiciară în cauzele privind minorii”, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul

acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. La adoptarea sentinței în procesul unui minor, instanța de judecată urmează să examineze posibilitatea liberării de pedeapsa penală a minorului în conformitate cu dispozițiile art. 93 din Codul penal sau suspendării condiționate a executării pedepsei de către minor conform dispozițiilor art.90 din Codul penal.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Totodată, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că decizia atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2015, în privința inculpatului Pârțu Nicolae Toader, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco